

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Nova kupčijska pogodba z Nemčijo z ozirom na našo deželo.

Načrt nove kupčijske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Nemčijo, ki bi moral stopiti v veljavo vsled določil pogodbe same dne 15. februvarja l. 1906 ter ostati v veljavi do 31. decembra l. 1917 z omejitvijo, da se sme od obeh držav odpovedati tudi uže koncem decembra l. 1915, predložil se je nemškemu državnemu zboru ter istočasno razglasil na Dunaju in v Budimpešti.

Značilni potegljaj tej pogodbi je povišanje agrarnih carinskih pristojbin za Nemčijo in obrtnih za Avstro-Ogrsko.

Nemški agrarji hočejo onemogočiti s pomočjo takozvanih avtonomnih carinskih tarifov vsakteri uvoz naših poljskih pridelkov v Nemčijo, in nemška vlada, uvažuje dejstvo, da so poljedelci in posestniki glavni steber državi, podpira po možnosti njihovo stremljenje. Avstrija posnema v drugem rada Nemčijo, a želeli bi bilo, da bi jo na tem polju povsem posnemala. S tem nočemo nikakor trditi, da nima vlada svetle dolžnosti, skrbeti in podpirati tudi obrtništva, kupčije in rokodelstva; a interesi njenega obstoja zahtevajo, da obrača največjo pozornost kmetijstvu in razvoju poljedelstva.

Prvi pogled na načrt te nove pogodbe kaže, da je bilo težišče vseh prizadevanj na nemški strani v koncesijah za čimvečje carinske tarife, ki bi varovale tamošnje kmetijske pridelke, a na avstrijski strani, pridobiti odškodnino za to na obrtnem in trgovskem polju.

Naravno je, da ne moremo spraviti v razpravo tukaj vseh carinskih postavk te pogodbe, katerih je okolu 1500, marveč da se moramo omejiti le na one, ki se tičejo v prvi vrsti naše dežele. Razumljivo je tudi, da pridejo v poštev v prvi vrsti le naši poljedelski pridelki, kajti obrtnija in kupčija sta pri nas šele v povojih, in ne morejo dotični carinski tarifi nam ne mnogo škodovati niti koristiti.

Po avtonomnih nemških tarifih bi bili izključeni skoro vsi naši kmetijski pridelki od uvoza v Nemčijo; vendar pa se je vladi posrečilo dobiti na to stran nekake olajšave, tako da se bode kup-

čija vsaj za nekatere pridelke vendarle vzdržavala. Najhujši udarec bi prizadela ta pogodba kupčijo s svežim sadjem, če bi ne bila vlada dosegla v tem oziru nekaj koncesij od Nemčije.

Do sedaj je bila kupčija s sadjem carine prosta; a po novi pogodbi se bodo smele uvažati brez colnine le jabolke, hruške in kutine od 1. septembra do 30. novembra, in sicer le tako sadje te vrste, ki se razpošilja ali brez zabojev ali v vrečah. Za drugo finejše sadje te vrste bode znašala carina v tej dobi 2 marki, in če pa 3 marke 20 vin. za sadje, ki se razpošilja v jednostavnih zabojih, in 5 mark za ono, ki se razpošilja v dvojnatih zabojih. Med 1. septembrom in 30. novembrom je carine prost v Nemčijo uvoz naših češpelj in sliv kakor v obče tudi vse poštne pošiljatve tovrstnega sadja do 5 kilogramov.

Jagode in nešplje bodo tudi zana-prej colnine proste, dočim bode plačati uvoznine 1 marko od češenj ali vizol, ki so bile do sedaj colnine proste.

Za suho sadje so se udali nemški zastopniki po hudem naporu, da ostane tudi zana-prej dosejanja uvoznina 4 mark, le slive in češplje v škatlah in zabojih plačajo 5 do 6 mark carine.

Uvoznina nemškemu vinu ostane dosejanja in znaša 60 mark za vino v sodih in 75 mark za vino v buteljkah.

Tudi našemu zgodnjemu krompirju je pretila velika nevarnost. Dosedaj je bil izvoz carine prost, a Nemci so zahtevali odslej 2 marki 50 vin. od kvintala. Če pomislimo, da ima menda Italija ugodnost, da sme uvažati v Nemčijo krompir brez colnine, bi bila s tem zaprta pot našim zadevnim pridelkom v Nemčijo. Vendar se je posrečilo pridobiti tudi za krompir olajšek in sicer bode znašala colnina med 15. februvarjem in 31. julijem le 1 marko od kvintala, in če pa 250 marki. Sočivje bode tudi zana-prej carine prosto, za grozdje ostanejo dosejanji tarifi, dočim pridejo meloni, glive in šparglji pod strožje tarife.

Deloma nas mora tudi zanimati colnina od živine. Dosedaj se je plačalo 10 mark za konja pod in 20 mark za konja nad dvema leti, odslej bode znašala uvoznina za Nemčijo 75 mark za konja

v vrednosti do 1000 mark, in 120 mark za konja v vrednosti 2500 mark; le za konje, ki so za pleme, veljajo nižji tarifi.

Od vola se je plačalo dosedaj 25-50 mark, od krave 9, od junice 5 in teleta 3 marke. Po avtonomnem nemškem tarifu bi bilo plačati odslej 18 mark od kvintala žive teže, vendar pa se je znižala cena od 18 na 8 mark. Za ovco se je plačevalo dosedaj 1 marko, odslej bode znašala carina 8 mark, od prešičev dosedaj 5, odslej 9 mark.

V skrbeh so bili vsled nameravnih novih tarifov posebno avstrijski lesni trgovci. Izvoz lesu iz Avstrije v Nemčijo bi bil nemogoč, ako bi bili obveljali avtonomni nemški tarifi. To bi sicer ne zadelo v prvi vrsti naših lesnih trgovcev, ki kupčujejo z lesom večinoma le proti jugu, a neposredno bi bili vendarle hudo prizadeti, kajti les drugih kronovin bi bil potem zelo tlačil cene našemu lesu.

V tem oziru se je posrečilo celo dosejanje tarife nekoliko znižati. Za surov les je znašala do sedaj carina 10 vin., obdelan 30 vin. in žagan 80 vin. od kvintala, dočim se bode plačevalo odslej le 12, 24 oziroma 72 vin od kvintala. Tudi voznina za doge in proge se je v obče znižala.

Kakor razvidno, malo imamo pridelkov in izdelkov za izvoz, a še na te se niso gospodje tozadavne komisije ozirali. Nas je pač — malo.

Državni zbor.

V torkovi seji posegel je v razpravo o prvem čitanju državnega proračuna tudi ministerski predsednik baron Gautsch, ki je tako-le govoril:

Bodi mi dovoljeno, da izrazim veselje, ker zopet razpravljamo o državnem proračunu. Pri tej priliki morajo zastopniki vseh strank izražati svoje želje in pritožbe. Res je, da je proračun nujna potreba tudi za prebivalstvo. Zato je opravičena tudi moja želja, da bi bil proračun kmalu rešen. Zahvalim se tudi vsem onim strankam, ki so umaknile svoje nujne predloge. To je prava in in najkrajša pot, da more parlament delati. Tu veljajo besede znanega francoskega državnika: V tej dvorani so se našla sredstva, da more zbornica zopet začeti z delom.

Pri tej priliki pa se zahvalim tudi onim govornikom, ki so napadali vlado v povsem parlamentarni obliki.

Ko je vlada nastopila svojo službo, so raznesli časniki vest, da se prične nov kurz. Rekli so: Naloga nove vlade je, da zatre državljansko svobodo, društveno in zborovalno svobodo ter davi časopisje. V tem oziru se sklicujem na dejstva Berite dnevnike, katerih ostrapisava kaže, da vlada ni nazadnjaška. In nedavno je govoril glede nemirov v Krakovu poslanec, kateremu ne teče med z ustnic. Shod se je vršil, in policija je posredovala šele v trenutku, ko so izkušali na javni ulici zažgati podobno nam prijaznega vladarja. Nihče pač ne more trditi, da med državljanske pravice spada tudi prostost, podobe prijateljskih vladarjev zažigati na javni ulici. Poslanec Daszynski se je v dotičnem svojem govoru obširno bavil z mojo preteklostjo. Ničesar ne vtajim. Za vse odgovarjam, kar sem storil in govoril v 20 letih, odkar sem prvič v tej zbornici zastopal vlado. Toda, oglejte si zgodovino političnih strank v Avstriji in drugod, osobito pa stranke, katero zastopa govornik.

Ali ne najdete kompromisov z dejstvi, morda celo premembo teoretičnih načel skupnega programa? Nikomur pa vsled tega, tudi soc. demokratom ne hočem očitati, da so „politični veterjnaki“. To bi ne bilo pravično in tudi ne lepo. V tej krasni dvorani si moremo v obraz povedati bridke resnice, toda v dostojni obliki. In če mi soc. demokratje ne zaupajo, vzamem to na znanje. Sicer pa se prištevam onim, ki nočejo razbiti temelje sedanjega družabnega reda, marveč žele mirnega napredka.

Dve besedi mojega govora (24. jan.) pa sta vzbudili veliko pozornost, namreč besedi: „Samostojni ukrepi“. Izjavljam, da sem te dve besedi izgovoril iz svoje inicijative brez tujega vpliva, pač pa dobro vedoč, kaj sem hotel reči. Ne samo v narodnih, tudi v vseh drugih vprašanjih hoče imeti vlada pravico, da tudi sama potrebno ukrene. Niti ene ure bi ne ostal na tem mestu, ko bi vlada ne imela te prostosti. To prostost mora vlada imeti in s temi samostojnimi ukrepi stoji vlada nasproti zbornici z vso svojo reputacijo in odgovornostjo.

Pri tej priliki moram govoriti tudi o naših financah. Že v odseku je vlada pri razpravi o refundaciji čula besede, ki so resnične in jih mora vlada upoštevati. Vlada hoče ustreči vsem opravičenim željam, toda opozarjam zbornico že danes, da bode treba misliti na nova državna posojila. Naš proračun je že

PODLISTEK

V znamenju mirú.

Povest. Spisal Janko Bratina.

I.

Skoro 150 let je že preteklo od onega časa. Nikogar izmed takrat živčih ni več med nami, vsi so šli že v večnost, od koder ni vrnitve.

Bilo je že pod zimo, megla je pokrivala staro-davno glavo našega Čavnja. Hladen veter je pihal z gorá po dolini in zadnji gorski vrhovi so bili že belkasti od ivja in srena. Solnce je lezlo proti zatonu in z vrha Gore se je videlo kot žareča krogla, ki je lezla počasi doli v morskó vodovje, ki se razprostira tam onstran Krasa.

Po stezi, ki vodi preko skalovite Rebrí, je stopal mož srednjih let v duhovski obleki. Lice mu je bilo razgreto in videlo se je, da ni vaju takih potij. Ozrl se je proti vrhu, potem zopet zavil po stezi preko pečine, ki je molela divje nad pot ter grozila vsakogar podreti. Tu pa tam je odletel kak kamenček in letel doli po osipu; zajec, ki je tičal tam v grmu, se je splašil in skakaje odnesel pete za greben na varno.

— Nič se ne boj, nič, dejal je duhovnik sam sè sabo. Ne nosim ti smrti, mir je to, kar nesem v ta kraj, mir, kakor so ga oznanovali angeli na višavah.

Zadaj za gospodom je stopal petnajstletni deček in nesel na hrbtu čutarico vina.

— Franček, dejal je gospod, ali ti je težko?

— O ne stric, lahko nesem, saj ni dosti.

In stopala sta dalje proti vrhu...

Gospod — ime mu je bilo Anton Lokar — je bil novi dušni pastir na Gori, kjer že tri leta ni bilo duhovna. Deček je bil njegov nečak, sin pokojne sestre; očeta ne matere ni imel več, stric se je usmilil sirote in ga vzel k sebi.

Tiho sta stopala naša dva znanca!

Deček si je mislil svoje stvari, gospod Anton je tudi imel polno glavo skrbij, kaj in kako bo na novem mestu.

— Vi in nobeden drugi ni za tam, tako mu je dejal škof, ko ga je odločil za to mesto. Vi poznaste ljudi na deželi, Vi razumete, kako je treba ravnati z njimi. To ljudstvo gori je dobro, zlato srce ima pod trdo skorjo. Ne bojte se te skorje, srce naj Vam boče več kot vse drugo. Nesite mir tem ljudem, nesite jim nauk Kristusov, ki pravi: Ljubite se med seboj!

Tako mu je dejal škof — in tako hoče tudi delati, po tem se hoče ravnati. Tri leta ti ljudje že niso slišali besede božje, tri leta gospodarji tam gori le kruta roka grofovskega oskrbnika, ki je, kakor se sliši, nemškega rodu in menda celo luteranec. A sedaj bode drugače, ta rod tu gori mora zopet začeti krščansko življenje, ti ljudje morajo zopet priti do

svojih pravic, do tega, kar jim tiče po človeških in božjih postavah.

— Stric, dejal je deček, zakaj pa neseva vino?

Ali tam gori ne raste trta?

— Ne, dečko, tu gori ni trte, niti za sv. maše ni vina, zato ga neseva sè sabo.

Počasi sta prišla do vrha.

Po dolini pod njima je že bilo mračno, hladen veter je vlekel doli od Golakov. Oba sta se vstavila na robu in se ozrla doli.

Dolina — ta krasna vipavska dolina — je ležala razprostrta pred njima. Vasi in hiše so se še dobro razločevale, tudi bela cesta se je še videla tam doli. Slišalo se je tu pa tam vrskanje pastirjev, včasih tudi šumenje vodá — Lokavščka in Hublja — ki se penita tam doli.

In sredi tam je bilo visoko zidovje — mesto Križ. Tam so bili uradi, tam so stanovali grofi, ki so gospodovali daleč tam okoli. Drugé vasice tam okoli so bile takrat brez pomena, Križ — mesto Križ je bila vipavska metropola.

Okó gospoda Antona je gledalo mirno doli to krasno sliko, in ko je zazvonilo tam daleč Ave Marija, se je mož odkril in tiha molitev je privrela iz srca...

Prekrižal se je zopet in pokrtil.

— Sedaj si tu, dejal je sam sè sabo — oddaljen si tu od ljudi, od sveta — tvoj svet bode sedaj tu tu bodeš živel, tu morda te zagrebejo v to gorsko zemljico...

(Dalje pride.)

jako v tesnih sponah. Ze 1. 1903 smo imeli primanjkljaj, in veste dobro, kaj nas čaka v bližnji bodočnosti. Jako trezno je treba soditi o naših financah, četudi se moremo nadejati boljših časov. Delovanje zbornice je kakor gorak dež spomladi, in tisoč ter tisoč želja se vzbujajo med prebivalstvom, ki upa, da bo zbornica rešila mnoga nujna vprašanja. In za vse to bo treba mnogo novcev.

Pri tem pa ne smemo pozabiti na finance posameznih dežel. V zadnjih letih se je pač nekaj storilo v tem oziru. Osebna dohodarina je lani vrgla deželam 6 in pol milijona, žganjarina bo letoš donesla deželam 19.200.000 kron. A vse to ne zadošča, da bi zboljšali deželne finance. Te dni se snidejo na Dunaju zastopniki dež. odborov, da se posvetujejo v finančnih razmerah posameznih dežel. Vlada bo deželam njihove sklepe.

A razmere v posameznih deželah so različne, zato bo deželam tudi različnih pripomočkov.

So pa še politična vprašanja, ki deželajo vladi veliko skrb. Vlada se bo deželam trudila, da najde primerno rešitev, in sicer tako, ki napravi v istini premirje. V podrobnosti se danes ne spuščam. Taka preporna narodna vprašanja so skoraj v vsaki deželi. Opozorjam posebno na dežele na jugu države, v prvi vrsti v Dalmaciji. V tej deželi so posebne razmere, katerim bo vlada obrabila večjo pozornost, nego doslej. Morda s časom utihnejo vedne pritožbe, ki prihajajo z juga. Pa tudi v narodnem oziru so mnoga nerešena vprašanja. V prvi vrsti je češkonemško vprašanje. Jaz sem še vedno optimist in upam, da se z božjo pomočjo reši tudi to vprašanje.

In naše razmere nasproti Ogrski? V ogrske stvari se ne vtikam, rečem pa: Vlada se drži nagodbe iz l. 1867. Njena dolžnost je, da brani zakon in dogovore. Ako se kaj primeri, potem bo vlada v soglasju s parlamentom odločno branila avstrijske koristi. Odločno hočemo braniti ugled monarhije, ki je plod stoletne zgovine, za katero so celi rodovi pred nami krvaveli na bojiščih, katere obstanek priznavajo vse države kot poročilo miru in blagostanja obeh državnih polovic.

Kot uradnik hočem služiti dobri stvari. Časti ne iščem, pač pa žrtvujem državi, kar imam: Dobro, pošteno voljo in skromne svoje moči.

V sredo je zbornica nadaljevala razpravo o prvem čitanju državnega proračuna. Prvi je govoril posl. Chiari, ki je rekel, da hočeta on in njegova stranka odločno podpirati vlado v obrambi avstrijskih koristij nasproti Ogram. Dr. Rizzi polemiziral je po italijanski navadi med drugim tudi proti govoru poslanca dr. Ploja glede slovenskih šol v Trstu. Grof Sylva Tarouca je govoril sicer v smislu, da bi bilo v interesu cele države zeti, da bi se nadalje ostali zvezani ogrska in tostranska državna polovica tudi v gospodarskem oziru. Rekel je pa, da če se že imati v tem pogledu ločiti, je pač najbolje, da se to prej ko prej zgodi in da se ne sme nikakor dopustiti, da bi se Ogrji ojačili na avstrijske stroške. Govorili so še razni poslanci, med njimi Rusin Romančuk, ki se je pritoževal proti postopanju vlade nasproti Rusinom, kakor tudi proti nasilstvu Poljakov. Dalmatinski poslanec Ivčević se je zahvaljeval min. predsedniku baronu Gautschu, ki je obljubil, da se hoče njegova vlada ozirati tudi na južne dežele in posebno na Dalmacijo.

V četrtek je bila proračunska razprava končana ter je bil proračun v prvem čitanju vsprejet ter izročen proračunskemu odseku, ki se bo deželam pač baval najmanj dva meseca, predno ga predloži zbornici v drugo in tretje branje. Prišlo je potem na vrsto drugo čitanje vladine predloge glede refundacije 51 milijonov kron.

V včerajšnji seji je poslanska zbornica vsprejela zakonski načrt glede refundacije 51 milijonov kron v drugem in tretjem branju. Zbornični predsednik grof Vetter se je odpovedal predsedništvu, ker je zbornica dovolila, da sme burkež grof Sternberg, kateremu je on odvzel besedo, še nadalje govoriti.

Grof Sternberg je namreč v četrtek v koridorih poslanske zbornice oklofotal sotr. čeških „Narodnih listov“, ker ni dovolj spoštljivo poročal svojem listu o kozolcih, katere prevrača v zbornici grof Sternberg. Predsednik Vetter je to postopanje grajal in zato se je zadiral vanj včeraj grof Sternberg tako grdo, da je bil prisiljen mu odvzeti besedo.

Politični pregled.

Shod avstrijskih deželnih odborov.

V četrtek predpoludne je na Dunaju pričelo zborovanje avstrijskih deželnih odborov. Prišli so zastopniki vseh deželnih odborov, izvzemši Trsta, nadalje zastopniki mesta Dunaja in več odposlancev vlade. Zborovanje je z nagovorom otvoril nižeavstrijski deželni maršal Schmolck, ki je naglašal, da je svrha posvetovanj akcija za saniranje občinskih in deželnih financ in da se občinskim in avtonomnim deželnim oblastnjim odzame del poslov v prenešenem delokrogu, ki so izlasti narasli vsled nedelavnosti državnega zbora. Predsednik je omenil tudi predlog istrskega deželnega odbora, naj se skupno posvetovanje deželnih odborov spremeni v stalni zavod in naj se v to svrhu ustanovi na Dunaju centralni urad.

Naučni minister o italijanski pravoslavni fakulteti.

Naučni minister pl. Hartel se je v sredo razgovarjal s poslanci o premeštitvi italijanske pravoslavne fakultete v Koper. Rekel je, da o tem niti govora ni in dostavil, ko je z roko pokazal proti dvoran drž. zbora: „Tu se bo rešilo to vprašanje“. Zagotovil je končno, da v tej zadevi ne bo storila vlada nobenega koraka, dokler ne bo zbornica rešila tozadavnega zakonskega načrta, katerega ji je predložila vlada.

Izpremembe v avstrijski generaliteti.

Med višjimi generali bodo v kratkem važne izpremembe. Umirovljeni bodo sledeči korni poveljniki: Zagrebški fem. pl. Klobus, kašavski konjeniški general pl. Mertens in sibirski fem. pl. Probst. Ker odstopi avstrijski minister za deželno brambo, grof Welsersheimb, bo za ministra dež. brambe imenovan korni poveljnik v Jožefovem, fem. Schönaich. Za generalna nadzornika armade bosta imenovana doseđanji korni poveljniki v Przemyslu, pl. Galgotzy, in oni v Budimpešti, knez Lobkovic. Majnika bo umirovljenih jako mnogo generalov in polkovnikov. Nekateri listi trde, da bodo odpravili mesta glavnih nadzornikov vojaških čet.

Poljski klub in protiruska agitacija.

Poljski klub je izdal ostro izjavo proti soc. dem. poizkusom, da bi se v naši državi z raznimi izjavami podpihivalo nemire v Rusiji. To bi Poljakom le škodovalo. Izjava pravi, da to gibanje ni narodno in pravi, da se bodo Poljaki v tem smislu izjavili tudi v drž. zboru in v delegaciji.

Jugoslovanska književniška zveza.

Te dni se bo vršil v Zagrebu na poziv Gjalskega v književniškem društvu sestanek o ustanovitvi jugoslovanske časnikarsko-književniške zveze. V načelu so pristali na tako zvezo srbski in bolgarski književniki in novinarji.

Poljski listi in dogodki na Ruskem.

Vsi poljski listi v Galiciji, v Šleziji in na Poznanjskem prijavljajo poziv, s katerim se z ozirom na sedanje gibanje v Ruski Poljski svare Poljaki, naj bodo previdni, ker njih sedanje gibanje nakopje lahko narodu največjo nesrečo.

Ogrska kriza.

Ogrska kriza baje še ne bo tako hitro končana. V četrtek vsprejel je cesar bivša ministerska predsednika pl. Kolomana Szella in Aleksandra Weckerla, ki sta mu izpovedala svoje mnenje o sedanjem položaju na Ogrskem. Cesar se še ni odločil na nobeno stran. Govori se pa, da pokliče še jedenkrat k sebi grofa Andrássyja.

Italija in Avstrija.

Kakor smo zadnjič poročali, je italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni v seji italijanske senatske zbornice najslovesneje zatrjeval, da so razmere med Avstrijo in Italijo tako dobre, tako prijateljske, da si boljših ni misliti. Povod tem izjavam dala je interpelacija senatorja Di Camporeale glede premeščenja nekaterih avstrijskih vojaških oddelkov s severa na jug naše države. Kakor čitamo v listih, namerava tudi Italija postaviti večje število vojaštva ob naši meji. Tako piše namreč angleški list „Morning Post“, da je italijansko vojno ministerstvo premestilo 15 batalijonov planinskih lovcev in bersaglierov na avstrijsko mejo in da bodo v kratkem še večji oddelki premeščeni proti severu. Potemtakem bi navadno misleč človek sodil, da razmere med Avstrijo in Italijo vendar niso ravno tako dobre, kakor jih je opisal italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni, četudi mu je častil k temu govoru, kakor so pisali razni listi, naš minister za zunanje zadeve. Mi sicer ne vemo, koliko je resnice na tem, kar je govoril italijanski minister Tittoni in niti na tem, kar poroča angleški list. Če se pa to potrdi, kar je pisal angleški

list, potem bo najbrže resnično le to, kar se trdi o diplomatih, namreč da imajo ti ljudje jezik za to, da z njim zakrivajo svoje notranje nakane.

Atentat na ruskega velikega kneza.

Iz Moskve poročajo, da so vrgli včeraj, ko se je peljal ruski veliki knez Sergij na Kreml, kjer so se vršile neke slavnosti, pod njegovo kočijo bombo, ki je razpočila, ter raznesla velikega kneza na drobne kosce. Veliki knez Sergij nahajal se je v 48. letu svoje dobe in je bil četrti sin carja Aleksandra II.

Dogodki na Balkanu.

Železniška družba, ki oskrbuje promet med Solunom in Carigradom, je dobila od turške vlade obvestilo, da mora imeti v Dedeagaču pripravljenih 12 lokomotiv za transport 26 vagonov topov in 36 vagonov streljiva. Obenem se je družbi naročilo, pripraviti vse potrebno za transport konj in topničarjev, ki odidejo že menda prihodnji teden iz Carigrada preko Dedeagača v Solun in Monastir. Turčija se za vse eventualnosti dobro preskrbuje.

Rusko-japonska vojska.

Iz Tokija prihajajo poročila, da so začeli Rusi operirati s konjeništvom. V torko proti večeru zapazili so namreč na vzhodni strani Liaojanga 9000 ruskih konjenikov z nekolikimi topovi. Namen teh ruskih operacij je baje obkoliti levo japonsko krilo. Jeden oddelk ruskih konjenikov obrnil se je proti vasi Čitajtsu. Drugi oddelk pa se je približal vasi Lahunši, ki je oddaljena 21 milj od Liaojanga.

**

V sredo opoludne je odplula iz Libave na Skrajni Vztok tretja ruska eskadra.

**

Tretjo eskadro, ki je odplula iz Libave v sredo opoludne, sta pred odhodom pregledala veliki knez Aleksej in upravitelj ministra vojne mornarice, admiral Virilev. Križarka „Vladimir Monomah“ je zapustila prva pristanišče okolo poludne. — Do večera je že vsa eskadra zapustila pristanišče.

**

Dve danski torpedovki pričakujejo tretjo rusko eskadro pri Gjedseru ter jo bosti spremljali skozi danske vode.

**

List „New York Herald“ poroča iz Petrograda, da japonska eskadra pod poveljstvom admirala Uriu blokira Vladivostok.

**

General Steselj je 16. t. m. iz Port Saida s 537 ruskih častniki in moštvo portarturske posadke odplul na parniku „Sv. Nikolaj“ v Odeso.

**

V seji komisije o hulski aferi, ki se je vršila v pondeljek v Parizu, so bili prečitani angleški in ruski predlogi. Prvi se naslanjajo na dejstvo, da je bilo po izjavi in predloženih spisih dokazano: 1. da se ni v noči med 21. in 22. oktobrom m. l. med angleškimi ribiškimi parniki oziroma blizu ribiške flotile pojavila nikaka torpedovka ni uničevala torpedov; ruski častniki so se v tem oziru motili; 2. da ni bilo povoda za streljanje; 3. ruski mornarji bi bili morali priti na pomoč ranjenim angleškim ribičem in 4. da ne zadene nikaka krivda ni ribiče ni voditelje ribiških čolnov. — Ruski sklepni predlogi se glase: Na temelju od obeh strani podanih dokazov in na temelju dokazanih dejstev je ruska vlada opravičena do zaključka, da je ruska eskadra streljala popolnoma v smislu svojih vojaških predpisov in zato da se ne more pozvati na odgovor ni admiral Roždestvenski, ni kateri njemu podrejenih poveljnikov. Ruska vlada obžaluje, da je dogodek zahteval nedolžnih žrtv, a je pripravna dati ponesrečenim ribičem odškodnino, ki naj jo določi haško mirovno sodišče.

**

General Kuropatkin je v nedeljo brzojavil: Danes zjutraj ob 4. uri je oddelk japonskega konjištva močan 300 mož napadel most pri Sengsetovu ter je poškodoval železniško črto 15 sašinov (1 sašin, ruska mera, = 2 metra 13 cm) na daleč. Kmalu je bil promet na železnici zopet vspostavljen. Dne 11. t. m. je japonska pehota napadla Tutsišuentse, toda bila je odbita. Istega dne je sovražnik obstreljeval Putilov grič in kraj Sahejjan z oblegovalnimi topovi. En častnik je bil ubit, več pa ranjenih. Po verodostojnih poročilih smo od 25. do 29. januarja vjeli 222 nepoškodovanih in 122 ranjenih Japoncev.

**

General Saharov je sponočil generalnemu štabu: Dne 13. t. m. zjutraj je oddelk lovcev pod poveljstvom stolnika Pogrebnikova, ki se je nahajal pri Nanšinu, južno-zapadno od Banjapudsa od treh sovražnih stotnij. Po ljutem boju so bili Japonci odbiti ter so pustili na licu mesta mnogo mrtličev, orožja in streliva. Na naši strani je bil le en častnik lahko ranjen. Dne 11. t. m. so Japonci v centru napadli gozd, ki so ga bili zasedli naši lovci.

**

Glasom nekega poročila iz Liaojanga znaša vsa ruska vojna sila med reko Šaho in Harbinom 450.000 mož, od katerih se 280.000 mož nahaja v bojni črti. —

Dopisi.

Iz Trsta. — Naval, ki pritiska na avstrijske Jugoslovane tako od severa kakor od juga, je postal že tako drzen, tako silovit, da danes ne bojujemo več boja za zmago, temveč boj za življenje, boj za obstoj Jugoslovancev. Naš sovražnik razpolaga z ogromno močjo od ekonomične in politične strani, med tem ko so naše uporne sile le slabe in nezadostne in nas mora rešiti le čvrsta narodna zavest, zavest da smo vsi sinovi Slovanstva; ne smemo si pustiti odtujiti niti enega uda, ki nam pripada po rojstvu, ker sicer zginemo prav gotovo sčasoma v morju nemštva in italijanstva. Naši sovragi to dobro vedo in zato hočejo nam odtujiti že našo mladino ne samo ob meji, še celo v sredi nas preplavljajo vse s svojimi učnimi zavodi, a upirajo se tudi še tako skromni naši zahtevi po lastnih šolah, in kakor izkušnja uči, le žalibog vedno z uspehom.

Vlada nima oči za nas, navezani smo na lastno moč. Ta naša moč se kristalizuje v naši šolski družbi „Sv. Cirila in Metoda“, katera spolnjuje najvažnejšo misijo slovanstva in kulture s tem, da ohranja našo deco slovanstvu in tako zagotavlja narodno bodočnost!

Uvaževaje vse to se je letošnji predpust strnila slovenska in hrvaška mladež tržaškega mesta in postavila si nalogo, prirediti na korist družbe „Sv. Cirila in Metoda“ veliki narodni ples, katerega čisti dobiček se bo delil med istrsko in slovensko družbo sv. Cirila in Metoda.

Sestavil se je odbor, v katerem je združen ves inteligenčen naraščaj tržaškega Slovanstva, kateri si je med seboj razdelil delo, da si tembolj gotovo zagotovi uspeh. Razvila se je velikanska reklama ter se pripravlja plesna zabava s tako živahno energijo in v tako velikem obsegu, da take zabavne prireditve še ni videl slovenski Trst. Zraven materijelnega cilja počepi gmotno družbo „Sv. Cirila in Metoda“, ki se ravno danes nahaja v nekako kritičnem štadiju, ker se tu in tam za njo požrtvovalna navdušenost ohlaja, hoče odbor slovenske in hrvaške mladeži doseči še drugi idealni namen. Ta prireditve naj bo objednem najsijajnejša manifestacija slovenske misli, slovenske vzajemnosti, združite stremljenja dveh narodov slovenskega in hrvaškega v to, kar sta že je denkrat bila poprej, nego sta bila umetno razcepljena, njiju spojitev v duševno celoto. Na veselico bo dobro došel gospod in prostak, ples ne bo le za inteligenco, priredi se v obče za vse dostojne ljudi.

Vršil se bo veliki narodni ples v korist družbe sv. Cirila in Metoda dne 25. svečana 1905 v koncertni in sokolski dvorani „Narodnega doma“ v Trstu ter bo svirala vojaška godba c. kr. pešpolka št. 97 v dveh oddelkih. Začne se plesna veselica ob 9 uri zvečer in neha ob 4 uri v jutro. Vstopnina 1 K za vsako osebo. Dostojnim maskam je dovoljen vstop. —

Kakor je posneti iz velikega zanimanja za to veselico po celem Primorskem in iz dejstva, da občinstvo že danes pridno sega po vstopnicah, obeta biti udeležba velikanska.

Natančnejša poročila o pripravah prinaša tržaški slov. dnevnik „Edinost“, ki je prepustil odboru brezplačno svoje predale za reklamo.

Slovani! Podpisani odbor slovenske in hrvaške mladeži v Trstu Vas ob tej priliki vabi, da pristopite vsi in prinesete svoj dar na oltar naše skupne domovine, da otmete svoje otroke svojem narodu in da pokazete sovragom, da smo tudi mi kulturni narod, kateri hoče svoji deci dati priliko do omike in jo pripeljati do sreče in prosvete! — Trst, dne 10. febr. 1905. — Za odbor za veliki Cirilo-Metodov ples: Predsednik: dr. Fran Brncić; blagajnik: dr. Ferdo Černe; tajnik: Zvonimir Kundič.

Domače in razne novice.

Imenovanja v davčni službi. — Davkarja gg. Gregor Šubic in Karol Favetti, prvi do sedaj v službi pri ajdovski davkarji in drugi pri sezanski, imenovana sta za glavna davkarja v območju tržaškega finančnega ravnateljstva. Davkar g. Brumat, do sedaj v službi pri davkarji v Korminu, je imenovan za glavnega davčnega kontrolorja v območju istega finančnega ravnateljstva.

Imenovanje v sodni stroki. — C. kr. primorsko višje sodišče je imenovalo avskulantoma pravna praktikanta gg. Hermana Ferjančiča in Julija Luccardi.

Promocija. — V sredo je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Rudolf Abram iz Trsta, sin prerano umrlega predsednika „Tržaške hranilnice in posojilnice“ in lesnega veletržca g. Ivana Abrama.

Smrtna kosa. — V četrtek zvečer umrl je v Dornbergu po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. sakramenti bivši župan in posestnik g. Jožef Sinigoj v 76. letu svoje dobe. Pogreb se boče vršil danes popoldne. N. v m. p.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: V nedeljo dne 12. t. m. v krčmi g. Karola Kodermaca „Pri zelenem griču“ v Brdih zbrala vesela družba 6 K; Nekdo se je kaznoval sam, ker je o priliki praznovanja sv. Blaža po pomoti, kakor je pozneje razvidel, daroval za „S. D.“ mesto kronce le 20 v., z globo dveh kron, katero daruje za „Šolski dom“.

Predsedništvu so plačali: Neka dobrotnica v Gorici 15 K (toliko tudi za Alojzijevišče); Jurij Peternel, dekan v Kobaridu 10 K; Štefan Kinderčev v Gorici 20 K; mesečnino za januar moški oddelek 89 K, ženski oddelek 16 K 40 h (podroben razkaz prihodnjic); dr. A. Gregorčič 20 K.

Srčna hvala!

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Lenardič Friderik, duhovnik v Kojškem 1 K 60 vin.; Šlunder Franc v Kobaridu 1 K 10 vin.; Tabaj Andrej, katehet v Gorici 80 vin.; Goriup Vekoslav na Prosaku 1 K 60 vin.; dr. Andrej Lisjak, zdravnik v Ljubljani 1 K 60 v.

Predrzo lopovstvo. — V sredo približala sta se dva lopova v Hudijužni neki ženi Keršan ter zahtevala, grozeč ji, naj jima izroči ves denar, katerega ima pri sebi. Prestrašena žena izročila jima je ne majhno svoto 800 kron. Lopova sta jo potem zvezala ter zbežala. Ko se je ženi po daljših mukah posrečilo, da se je odvezala, podala se je k orožnikom pri Sv. Luciji ter jim naznanila, kaj se ji je zgodilo. Orožniki začeli so koj zasledovati lopova, objednem pa brzojavili so tudi na razne orožniške postaje o tem, kar se je zgodilo in obvestili so tudi tuk. policijo.

Tistega dne zvečer prišla sta v Gorico dva človeka, katera sta koj obrnila nase pozornost nekega redarja, ki ju je ugledal na Kornju. Sledil jima je torej v primerni daljavi ter zapazil, da sta vstopila v brivnico g. Pucelja na Travniku. Redar pobitel je na policijo, ki se nahaja tam blizu, ter opozoril policijskega nadzornika na to, kar je videl. Do tega časa pa je dospela že dotična brzojavka na policijo, in je bil sum redarjev popolnoma opravičen. Podali so se redarji v brivnico ter spremili omenjena dva neznanca na policijo. In tu so se kmalu prepričali, da imajo v rokah ona dva lopova, ki sta izsilila zgoraj omenjeni ženi 800 kron. Ko so ju preiskali, našli so pa pri njih le 400 kron. Lopova sta: delavec Andrej Levac iz vasi Butari v Istri in pa brivec Miha Keršan z Vrhovega pri Krškem. Lopova nahajata se zdaj v tuk. zaporih.

Pretep v krčmi. — V nedeljo zvečer igrali so v krčmi Franceta Vekjeta na Solkanski cesti trije italijanski delavci bohinjske železnice, italijanski podaniki, in jeden Slovenec, neki Pičulin iz Čepovana. Okolo 8. ure prišlo je med njimi zaradi igre do pretepa, ki bi bil postal jako osodopoln, da nista slučajno takrat vstopila v krčmo solkanskega redarja Štefan in Anton Jug in pa orožnika Zupanec in Krek. Pri vsem tem pa, da so redarji in orožniki zastražili dva izhoda iz sobe, kjer so igrali, posrečilo se je Pičulinu zbežati v Solkan na svoje stanovanje, kamor mu je sledil redar Štefan Jug in ga tudi tam aretiral. Pripeljal ga je v Vekjetovo krčmo, kjer so bili aretirani še ostali trije Italijani. Vse štiri odpeljali so v tuk. zapore. Med pretepom bila sta še precej ranjena Štefan Širok iz Ravnice, stanujoč v Gorici in pa neki Italijan. Štefana Široka, ki je dobil s stolicjo ne-

varno rano na glavi in ki se ni v prepri prav nič mešal, ampak je le mirno v krčmi pil, prepeljali so v goriško bolnišnico. Italijana so pa pustili v krčmi na postelji, kjer navadno stanuje. Neki Kalabrež je zavpil, predno so prišli redarji in orožniki, da nima iti nobedeve izmed Slovencev več iz sobe. Žalostno je pri vseh teh pretepih, da jih nekateri krčmarji iz prevelike dobičkaželjnosti radi zakrivajo, ter da ne grejo prav čisto nič radi na roko redarjem in orožnikom, ko take reči zasledujejo.

Zaprl so včeraj nekega Angela Germiga, človeka, kateremu se je približalo življenje v zaporu, ker je približavši se dvema policajema, začel na ves glas vpiti: „Evviva l'Italia!“ ter z raznimi izrazi žalil Avstrijo. Pravijo, da je storil to samo zato, da bi ga zopet zaprl. Zapustil je namreč ječo, v kateri se je nahajal 13 mesecev.

Vojaške vesti. — Prejšnji domobranski batalijoni, in sicer št. 73, ki je bil poprej v Pazinu in sedaj v Pulju, št. 72, ki se nahaja v Trstu in št. 71, ki se nahaja v Gorici, tvorijo sedaj domobranski polk št. 5, kojega poveljništvo se je nahajalo do sedaj v Trstu. Kakor poročajo listi, prideta sedaj tudi goriški in tržaški batalijon v Pulj, tako da bode čeli domobranski polk št. 5 nastanjen v Pulju.

Dva laška góljufa. — V četrtek sta bila na tukajšnjem kazenskem sodišču obsojena in sicer oni Friderik Falchi, ki je imel na Dolginjivi barako in je tam točil vino, pivo in žganje in ki je bil svoječasno obsojen na enomesečno ječo, ker je streljal na svojo ljubimko, in pa Peter Monticco, tudi iz blažene dežele. Prvi je bil obsojen zaradi goljufije, ker je na nepošten način napovedal konkurz, na dvamesečno ječo, drugi pa, ki mu je pri tem pomagal, pa na tri tedne zapore.

Novi bankovci po 10 kron. — Dne 25. t. m. pridejo v promet novi 10 kronski bankovci z dnevnico 2. januarja 1904. Stari 10 kronski bankovci z dnevnico 31. marca 1900 sprejemali se bodo kot plačilo pri vseh podružnicah avstro-ogrske banke, kakor tudi pri banki sami do 28. februarja 1907. Od tega dne naprej in pa do 28. februarja 1913 vsprejemala bo banka in njene podružnice stare desetkronske bankovce le v zameno. Po 28. februarju 1913 izgube 10 kronski bankovci z dnevnico 2. januarja vsako veljavo.

Novi bankovci bodo 135 mm. široki in 80 mm. visoki, vijolčne barve, na eni strani bo podoba avstrijskega orla in navedba vrednosti v raznih jezikih avstrijskih narodov, na drugi strani pa grb dežel ogrske krone.

Kobariške gospe priredijo dne 26. t. m. v hotelu „Pri pošti“ plesni venček v korist „Šolskemu Domu“. Svirala bode kobariška godba na pihala. Vstopnina za možko osebo 2 K. Začetek ob 8. uri zvečer. Posebna vabila se že razpošiljajo.

„Soška podružnica slovenskega planinskega društva v Tolminu prosi p. n. dame in gospode, naj blagoizvole v smislu koncem januarja doposlane jim okrožnice izjaviti se za pristop k podružnici ter doposlati članarino in vpisnino oziroma vrniti izkaznico. Oziroma na hvalevredni namen planinskega društva, nadeja se podpisana podružnica, da se število novih udov (dosedaj je pristopilo poleg starih uže 70 novih udov) vsaj podvoji. V Tolminu dne 17. februarja 1905. Soška podružnica slovenskega planinskega društva.

Vabilo k plesni veselici „Prostovoljnega gasilnega društva v Boven“. — „Prostovoljno gasilno društvo v Boven“ vabi k svoji veselici s tombolo in šaljivo pošto, katero priredi dne 26. t. m. v hotelu gosp. Leopolda Jonko. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za gospode 2 kroni.

Odbor.

Suha. — Letošnja zima je tako suha, da je nastalo zadnji čas posebno na Krasu veliko pomanjkanje pitne vode za ljudi in za živino, kar dela Kraševcem premnogo skrbi. Tudi iz bližnje goriške okolice se nam poroča, da so se posušili vodnjaki in da se mora ljudstvo posluževati Soče in Vipave, ki ste skrajno majhni. Vsled majhne Soče je ovirano delo tudi v tovarni v Zdravščini.

Iz Kozane nam poročajo: V nedeljo, vračujoč se iz Šmartna skozi Kozano, vstrelil je zvečer okolo 8. 1/2 ure na cesti pred hišo bivšega župana g. pl. Reja iz revolverja občinski odbornik in ud okrajnega šolskega sveta g. Anton Sclaris, in kroglja priletela je v zid hiše g. pl. Reje ne daleč od okna.

Ljudem, ki so, zaslišavši strel, pri- tekli na cesto, je g. Sclaris baje

rekel, da je streljal na pse. V hiši nahajal se je takrat poleg g. pl. Reja tudi njegov svak monseg. dr. Gabrijevčič iz Gorice. G. pl. Reja je naznanil vse to sodni oblasti, ki je pričela preiskavo, in se je v ta namen baje že danes podala dotična komisija na lice mesta.

Mrtvo v postelji so našli v sredo zjutraj v Sovodnjah posestnico vdovo Marijo Tomsič. Zvečer je šla kakor po navadi spat. Zjutraj pa, ko je bilo čas vstati, je ni hotelo biti v hišo. Šli so k njej ter jo hujili. A kako so se prestrašili, ko so jo opazili, da je mrtva. Dan poprej je bila še v Gradišču.

Služba sodnega tajnika je razpisana na c. kr. okrožnem sodišču v Gorici. Prošnje je uložiti na predsedništvo rečenega okrožnega sodišča najdalje v 10 dneh po zadnjem razglašenju razpisa v uradnem listu „Osservatore triestino“.

Poskušen samomor. — V Dutovljah je v ponedeljek po noči skočilo neko 20-letno dekle v vodnjak z namenom, da bi si vzelo življenje. Potegnili so dekle iz vodnjaka sicer nezavestno, a vendar živo.

Odbor plesnega kluba goriške slovenske mladine vabi damske in moške odseke k skupni seji v nedeljo dne 19. t. m. ob 1. in pol uri popoldne v Čitalnico.

Posojilnica in hranilnica v Kobaridu je imela leta 1904 dohodkov K 360.631-95, stroškov K 343.405-30. Prometa je bilo torej K 704.037-25. Promet do 19. januarja t. l. je bil ta-le: dohodkov K 40.008-19, stroškov pa K 33.309-24.

„Hranilnica in posojilnica“ v Mirnu bo imela v nedeljo dne 26. t. m. ob 3. popoldne v prostorih „Del. katol. društva“ svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo računskega preglednika; 3. Odobrenje računa za l. 1904; 4. Volitev načelstva in računsk. pregledovalca ter njegovega namestnika; 5. Razni predlogi. Načelstvo.

Štrajku v Nabrežni so se pridružili tudi kamnolomci, tako da je stavka splošna.

Ogenj. — V ponedeljek zjutraj je zgorela Antonu Rebecu v Dutovljah hiša.

Lunin mrk. — V nedeljo, dne 19. t. m., mrknila bo luna, in to mrknjenje vidno bo tudi pri nas. Začetek mrknjenja bo ob 6. uri zvečer, višek ob 8. uri in konec ob 9. uri 6 minut.

Granata razpočila. — Neka trgovska trrdka v Trstu, ki kupčuje s staro železnino, je kupila v c. kr. arzenalu v Pulju več starih izpraznjenih in nerabljenih granat. V sredo popoldne so pod nadzorstvom trrdkinega uradnika Bontempo v skladišču, nahajajočem se v ulici sv. Cecilije v Trstu v za to postavljeni peči topili svinec, v katerega je vsaka granata zavita. Nakrat nastala je grozna eksplozija. Med granatami bila je baje tudi jedna, v kateri je ostalo še nekaj smodnika. Ta se je razpočila ter hudo ranila omenjenega nadzornika. Kosci razpočene granate strli so mu nogo nad koleno.

Sin razsekal očeta. — Iz Trsta poročajo: Te dni so našli v vižinatski okolici v Istri na polju glavo nekega moža. Poizvedovanja so dognala, da je 16-letni sin posestnika Oclena umoril v postelji svojega očeta. Nečloveški sin je potem mrliča razsekal, prekuhal in očeto meso dal žreti psom. Morilca so 11. t. m. zaprli. Rekel je, da je umoril očeta zato, ker je hotel preprečiti, da bi se oče še enkrat poročil.

Morsko zdravilišče za otroke ustanovi posebna družba ob morskem nabrežju med Trstom in Koprom. V ta namen je že kupila 40 oralov sveta za 72.000 K.

Poveljnik pristanišča v Pulju. — V krogih vojne mornarice se širi govoriča, da pojde koncem junija t. l. poveljnik pristanišča in trdnjave v Pulju, admiral Fran baron Minutilio v pokoj ter da bo imenovan njegovim naslednikom sedanji načelnik pomorskega tehniškega komiteja, kontreadmiral vitez Ripper.

Ogledni čolni za avstrijsko mornarico. — Mornariška uprava je naročila pri bujimpeštanski trrdki Danubuis ogledni čoln. Trrdka bo morala zgraditi čoln v sedmih mesecih. Stal bo 85.000 kron. Oborožen bo z dvema brzostrelnima topovima (mitraleza). Nameravajo zgraditi pet takih čolnov.

Ravnateljstvo „Lloyda“. — Laški listi poročajo, da so v jugoslovanskih in laških parlamentarnih krogih jako ogorčeni nad sklepom industrijskega sveta, da se „Lloydovo“ ravnateljstvo premesti iz Trsta na Dunaj ter da nameravajo uprizoriti proti temu skupno parlamentarno akcijo.

Strašno dejanje zblaznega. — Kaplanu Anlonu Stolki v Sedlecu se je zmedlo, ker je pri sv. vaclavski hranilnici izgubil vse svoje premoženje. Te dni je nevarno obstrelil na cesti sodnega adjunkta dr. Kollarja, ker ga je ta kaznoval radi kaznovanja neke deklice; strel na dež. sod. svetnika dr. Novaka se mu je ponesrečil. Nato je ustrelil samega sebe. Bil je takoj mrtev.

Dijak slepar. — Pred mariborskimi porotniki je bil na eno leto težke ječe obsojen 17-letni dijak Iv. Kociper iz Ptuja, ker je zavil v zavitke drobiž ter je na pošti označil, da je v zavitkih 400, oziroma 1000 kron. Ker je uradnik zavitke odvil, je bila sleparija razkrinkana.

Novo zdravilo zoper influenco rabijo v zapadni Švici. Prišli so po naključju do njega. Ko je začela leta 1890 prvič razsajati influenca, zbolelo je v Madretschu v treh tovarnah zelo mnogo delavcev. V četrti tovarni, kjer se je delalo s trepentinom, pa niso imeli niti enega bolnika. Od tedaj so začeli tudi po hišah nastavljeni terpenin, da je izhlapeval, in bolezen ni prišla v hišo. V ta namen se postavi krožnik z vodo pomešanega terpenina na peč, da polagoma izhlapeva ter ga ljudje na ta način vdihavajo. Seveda se mora začeti rabiti to sredstvo še o pravem času, preden je kdo že bolan v hiši.

Slovenec — milijonar. — V Alaski je neki Slovenec, ki ima ponarejeno ime Anton Stander. Leta 1896 je zasledil zlato rudo, ki mu je dala okoli milijon dolarjev. Svojeje bogastva pa se bo kmalu znebil, ker ne dela drugega kakor popiva in se pretepa po gostilnah ter meče tisočake vlačngam.

Število dijakov na avstrijskih vseučiliščih narašča. Od leta 1899 je število naraslo za 4000. Koncem leta 1900 je bilo na vseh avstrijskih vseučiliščih 16.775 dijakov, a koncem zimskega polulelja 1903/04 je znašalo število 20.135. Modroslovne fakultete, ki so v devetdesetih letih imele najmanjše dijakov, kažejo sedaj največji priraščaj, dočim medicinske fakultete nazadujejo glede števila. Na modroslovnih fakultetah je v 3 letih število slušateljev poskočilo od 2830 na 6176. Tudi število ženskih slušateljev se je pomnožilo. V zadnjih štirih poluletljih je bilo vpisanih 2517 slušatelj; od teh je največji del pripadal modroslovnim fakultetam.

Veliki snežni zametl in viharji. Zadnje nedelje in naslednje dni so bili na Solnograškem veliki snežni viharji. Promet na nekaterih železnicah se je moral ustaviti. Hiše v gorskih vaseh je tako zapadel sneg, da se okna nič ne vidijo iz snega. V hišo ali iz hiše je mogoče priti le, ako se skozi sneg izkoplje luknja.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

Don A. Nicolich,

župnik pri Sv. Luciji pri Albani, je odstranil devet let ganadlegujoče bolečine v želodcu z uporabo

želodčne tinkture

G. PICCOLI-ja, dvornega založnika Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila izvrše točno.

izvršen okus kave doozelate s primestarjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vse vrste dragovinc. Pokusa 6 kg. pošlita 4 K 60 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“

Hydrove kofeina fitos kofe. Praga-VIII.

Peter Cotič

čevljar v Gorici

naznanja svojim odjemalcem, da se je preselil v Raštelj štev. 32.

Neverjetno nizka cena!

500 kom. za samih gl. 1-85

1 krasna garant. dobrodoča ura s 36 urnim tekom in pozlačeno verižico; 1 kravatna igla z briljantimi kamni za gospode ali dame; 1 krasna garnitura obstoječa iz zaprskih, ovratnih in napsnih gumbov iz gar. 3/4 zlata Double; 6 pristnih platnenih žepnih robcev; 1 eleg. žepna pisalna priprava iz niklja; 1 toaletni etu z ogledalom in finim glavnikom; 1 toaletno dobro dišeče milo; 1 fino vezan notic; 12 umetnih razglednic slavni mož zadnjega stoletja; 72 angleških peres in 395 raznih domačih koristnih predmetov. Vse skupaj z uro, katere je sama toliko vredna stane samo gl. 1-85. Pošilja po povzetju ali predplačilu eksportna hiša

H. Spingarn Krakovo št. 258.

Pri naročbi dveh zavojev, darujem en krasen žepni nožič z dvema rezali. Pri naročbi več kot zavojev, darujem vsakemu zavoju tak nožič. — Za kar ne ugaja se denar vrne takoj.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg	K 1-20
„ jesenski „ „ „	„ 1-20
„ v satju „ „ „	„ 1-—
„ cejen „ „ „	„ 1-—
„ za pisanje čebel „ „	„ 1-20

Na debelo po znanih cenah h.j.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25, v Gorici,

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljeveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v H. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Ant. Krušič

krojaški mojster in trgovec o o o o o

Corso Gius Verdi 33

o o o o izdeluje o o o

Vsakorstne obleke -

- - za vsaki stan.

Za civilne, vojaške - - -

- - in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravno kar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o

Čudovitost!

325 kosov za 2 gl. 10 kr.

Krasna ura z lepo verižico, točna, z 2-letnim jamstvom; izborna Laterna Magica s 25 krasnimi slikami, zelo zabavna; 1 elegantna zaponka najnovejši facon; 1 lepa kravatna igla s simili-briljantom, 1 prekrasni koljer iz orientalskih biserov, najmodernejši nakit za dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke z janterjem, 1 garnitura najfinejših Doble zlatih gumbov s pat. zaklepom za srajce in zapetnike, 1 žepni nož iz niklja, krasno toaletno ogledalo, belg. steklo v zaklopnici, 20 reči za pisalne potrebine in 200 kosov raznih reči za domačo rabo. 325 kosov z uro, katere je sama toliko vredna, se dobi proti poštenu povzetju za 2 gl. 10 kr. od zaloge S. Kohane, Krakovo št. 16. Za nepristojeno se denar vrne. Veliko pohvalnih pisem.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvoril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruge« v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovršilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.

Za obilna naročila se toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zalga

pristnih belih in črnih vin is lastnih in drugih prisnanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Lekarna Cristofoletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barne po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železno jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezn, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijsva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ene steklenica stane lono 60 kr. v. n.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh, preženo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

De ar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducata 11 K, 4 ducata 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, pred. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.